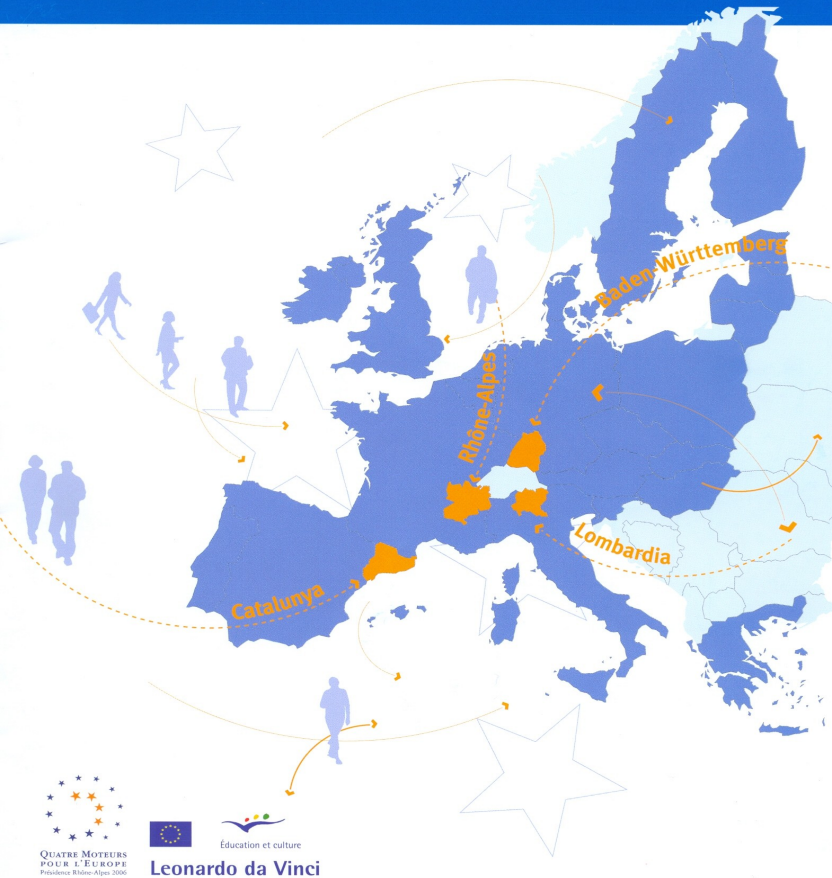

DROA

Marc de referència de l'orientació dels 4 Motors per a Europa

“Experiències europees
en orientació professional en xarxa.
Funcions i competències requerides”

RAMON PRUJÀ i NOÈ

Cap del Servei d'Informació i Orientació Professional
Direcció General d'Ensenyaments Professionals, Artístics i Especialitzats
Departament d'Educació
Generalitat de Catalunya

Barcelona, 7 de novembre de 2007

**Experiències europees en orientació
professional en xarxa.
Funcions i competències requerides.**

Ramon Prujà i Noè

Servei d'Informació i Orientació Professional

Barcelona, 7 de novembre de 2007

- 1. Què és l'orientació professional?**
- 2. Què són els quatre motors d'Europa?**
- 3. Actuacions europees d'orientació professional**
  - Recursos**
  - Recomanacions**
  - AIOSP**
- 4. Els sistemes d'orientació**
  - França**
  - Alemanya**
  - Itàlia**
  - Catalunya**

5. El projecte DROA. Què és?

6. El projecte DROA a Catalunya:

- Competències i dificultats que troben els professionals implicats en l'orientació
- Punts forts i punts febles

7. La Xarxa DROA:

- Punts forts i punts febles

- Recomanacions comunes per a la millora de la qualitat de l'orientació

8. Presentació del projecte AQOR

9. Presentació de la web DROA

"L'**orientació** consisteix en un conjunt d'activitats que permeten a les persones de qualsevol edat, en qualsevol moment de la seva vida, identificar les seves competències, capacitats i interessos, per tal de prendre decisions relatives a seva l'educació, la formació i l'ocupació, i així gestionar activament el seu projecte de vida personal i professional."

Resolució Comissió Europea del 27 de maig de 2004

Associació creada fa gairebé 30 anys per incrementar les potencialitats de les 4 regions i fer una aportació vàlida en el procés d'integració europea intentant evitar els desequilibris entre les diferents regions. Fa actuacions en gairebé tots els àmbits.

- Cimera de Lisboa del 2000: fer d'Europa “l'economia del coneixement més competitiva i més dinàmica del món per al 2010”.
- La 2002 la Comissió crea un grup d'experts d'orientació, objectius:
  - desenvolupar una comprensió comuna dels conceptes i principis de l'orientació i
  - portar una discussió sobre la qualitat de l'oferta d'orientació, per tal de desenvolupar les línies directrius i criteris de qualitat comuns per a la certificació dels serveis i productes de l'orientació.
- Les recomanacions de l'informe “Educació i Formació 2010” del Consell de Barcelona , es converteixen en Resolució de maig de 2004:
  - Reorientació dels serveis per a desenvolupar la capacitat professional de la persona
  - L'ampliació de l'accés als serveis d'orientació
  - La seva millora

Recomanacions de lectura

Orientació professional i polítiques públiques: com escurçar distàncies OCDE 2004. Algunes recomanacions.

Cal tenir un enfocament que permeti coordinar, **treballar en xarxa**, el gran nombre d'entitats de diferents àmbits de competències (administració educativa, administració laboral, ajuntaments...), com de sectors que intervenen (públics, privats, sense ànim de lucre...)

Algunes actuacions a nivell internacional.

L'AIOSP- Associació Internacional d'Orientació Escolar i Professional- , treballa per la posada en marxa de 2 habilitacions internacionals dels professionals de l'orientació, destinades a garantir un nivell mínim de qualificacions i competències. El procediment emprat és el de partir d'una titulació mínima i d'uns requisits d'experiència.

També han elaborat una detallada llista de “Competències internacionals per als professionals de l'orientació acadèmica i professional”.

<http://www.iaevg.org/IAEVG/>

Els sistemes d'orientació: França

França. CIO - *Centres d'Information et d'Orientation* -amb els COP

-*Conseillers d'Orientation Psychologues*-. Part de les seves actuacions les fan als centres d'ensenyament. Proporcionen informació, consell/orientació amb atenció individualitzada, tests i qüestionaris d'interessos, de motivacions, de personalitat. També fan formació per a tutors. Ajuden a la inserció dels joves, a valoritzar la via professional, a ajudar a trobar solucions personalitzades, a l'escolaritzar els alumnes nous.

Tenen recolzament de l'ONISEP – *Office national d'information sur les enseignements et les professions*-.

PRAO -*Pôle Rhône-Alpes de l'Orientation*-, organisme regional considerat d'interès públic (n'hi ha diversos a tot França), que agrupa a totes les institucions que fan algun tipus de tasca d'orientació professional. Ha estat el coordinador del projecte.

Alemanya. L'orientació professional comença a les escoles, amb els professors d'orientació, amb una formació específica, que treballen en col·laboració amb altres institucions externes com les agències d'ocupació, que tenen centres d'informació professional, oficines de joventut o bé les Cambres de Comerç.

Una introducció al món professional i del treball és obligatòria en els darrers cursos de l'ensenyament secundari.

Itàlia. Sistema molt descentralitzat amb àmplies competències de les regions, províncies i ajuntaments.

A l'escola hi ha la figura del tutor amb funcions semblants a les nostres.

Una gran part de l'orientació es fa fora del sistema educatiu/escola, i està dispersa en diverses institucions tant públiques com privades, que han de complir els requisits de les normatives estatals i regionals per dur a terme la seva activitat. La majoria dels professionals són psicòlegs.

Element clau l'ISFOL- *Instituto per lo Sviluppo della Formazione dei Lavoratori*-.

Catalunya. En els diferents articles de la LOE es parla de l'orientació i afirma que s'hi dedicarà una atenció especial.

En l'article 26 hi ha un element clau: “Correspon a les Administracions educatives promoure les mesures necessàries per tal que la tutoria personal dels alumnes i el funcionament de mecanismes d'orientació constitueixin un element fonamental en l'ordenació d'aquesta etapa”

Més endavant i de manera més concreta diu que correspon a les Administracions “L'existència de serveis o professionals especialitzats en l'orientació”.

També es parla de la formació específica en orientació i del paper dels claustres per tal de marcar pautes i criteris de funcionament.

En aquest moments està en fase molt avançada la Llei d'Educació de Catalunya.

Els sistemes d'orientació: Catalunya. Com estem?

El pes de les tasques d'informació i orientació en l'ensenyament obligatori recau en el **tutor**.

El Pla d'Acció Tutorial - **PAT** - de cada centre, marca les pautes de les diferents accions en aquest àmbit.

Els Equips d'Assessorament Psicopedagògic - **EAP** -, els Equips Territorials d'Informació i Orientació Professional i de manera creixent els psicopedagogs donen suport als PAT.

En l'FP a més del tutor, els professors de FOL -Formació i Orientació Laboral- duen a terme actuacions en orientació.

El Projecte DROA

Développement des Réseaux pour l'Orientation Active

Projecte Pilot dins el programa Leonardo da Vinci

OBJECTIUS BÀSICS

- Detecció de les millors pràctiques locals.
- Potenciar l'actuació en xarxa -actuació conjunta i coordinada- dels diferents agents que intervenen.
- Establir i consolidar xarxes locals per l'orientació activa.
- Establir estàndards de qualitat comuns per als diferents serveis.

Competències bàsiques comunes: són les que determina la formació universitària sol·licitada a les convocatòries.

Departament Educació

Competències específiques:

- Coneixements dels itineraris formatius
- Tècniques d'autoconeixement i presa de decisions
- Coneixement de les dinàmiques de grup
- Coneixement de psicologia evolutiva
- Coneixements dels perfils professionals i de la normativa laboral bàsica
- Coneixement de les tecnologies de la informació i de l'orientació

Departament de Treball

Competències específiques:

- Coneixements de la psicologia dels adults
- Coneixements de les tecnologies de la informació i la comunicació
- Coneixement del mercat de treball i dels itineraris formatius
- Coneixements de mètodes didàctics i de dinàmica de grup

Departament d'Educació

- Obstacles al desenvolupament del treball en xarxa
- Col·laboració insuficient entre els professionals de l'orientació en medi educatiu i d'altres professionals
- Sobrecàrrega de funcions diferents a les d'orientació
- Absència d'una oferta de formació específica en orientació

Departament de Treball

- Dependència de les accions al finançament obtingut
- Manca d'una base de dades sobre els recursos professionals
- Manca d'estabilitat laboral dels professionals

Departament d'Educació

- Extensió a tots els joves escolaritzats entre 12 i 16 anys (ESO)
- Servei gratuït i públic
- Alt grau d'implicació dels tutors i tutores
- Presència de fundacions que ofereixen suport a la formació i a l'orientació professional, amb implicació dels agents socials i administracions locals
- Bon grau d'eficàcia dels dispositius destinats a joves sense acreditació de secundària obligatòria

Departament de Treball

- Servei gratuït. Hi pot accedir tothom que estigui inscrit en el Servei d'Ocupació de Catalunya
- Servei individual i personalitzat adaptat a cada usuari
- Metodologia flexible i adaptable a cada necessitat
- Tècnics altament qualificats i familiaritzats amb l'entorn socioeconòmic en el qual despleguen les activitats d'orientació
- Procediment flexible
- Coneixement de l'entorn socioeconòmic. Els professionals tenen coneixements molt amplis sobre el seu àmbit de treball

Departament d'Educació

- Manca de formació específica en orientació per a tutors i tutores
- Manca de professionals d'orientació en els centres educatius
- Equips externs a vegades insuficients
- Disponibilitat temporal limitada destinada a l'atenció individualitzada dels joves
- Orientació en ocasions massa academicista
- Grans diferències entre l'orientació practicada en els diferents centres educatius

Departament de Treball

- Dependència de fons públics
- Intermitència dels serveis
- Manca d'una xarxa de col·laboració entre els diferents centres que ofereixen serveis
- Manca de difusió dels programes
- Manca d'interlocutors en l'àmbit local
- Manca de seguiment dels usuaris

- Forta motivació dels professionals
- Gratuïtat dels serveis
- Universalització dels serveis amb diferents programes per a diferents problemàtiques
- Bon nivell de competències dels professionals
- Bon equipament tècnic dels diferents serveis

- Manca de sensibilitat envers “l’orientació al llarg de la vida”
- Visions divergents entre els actors de l’orientació- separació en trams-.
- Manca de coneixement recíproc dels diferents organismes de la xarxa.
- Baixa adequació entre l’oferta del servei i les necessitats dels usuaris.
- Poca valoració de les estructures i del personal.
- Insuficiència de formació continuada específica per als professionals.
- Manca d’estàndards de qualitat per als serveis d’orientació.

1. La noció d'orientació

- * Importància de desenvolupar el nivell de consciència i de sensibilitat en relació a la necessitat d'orientació
- * Valorar un enfocament “formatiu” relacionat amb un enfocament “mecanicista” de l'orientació

2. L'adaptació dels serveis oferts a les necessitats dels públics

- * Disposar d'un enfocament global de les persones acompanyades i afavorir l'accés als serveis
- * Desenvolupar la participació activa dels usuaris i la capacitat de gestionar i planificar el seu itinerari i prendre decisions
- * Desenvolupar una oferta de serveis adaptats a les necessitats del usuaris
- * Produir iniciatives assentades en una acció de qualitat

3. La configuració dels recursos posats a l'abast

- * Tenir un sistema eficient d'informació sobre la formació, el treball i els serveis d'orientació.
- * Assegurar la continuïtat dels serveis oferts

4. El desenvolupament de la xarxa d'orientació

- * Necessitat de perpetuar les xarxes d'orientació en territoris definits en quatre regions
- * Necessitat de tenir una instància de coordinació i de regulació reconeguda
- * Fer que les xarxes afavoreixin la professionalització dels actors de l'orientació
- * Desenvolupar les pràctiques partenarials

5. La professionalització del personal que realitzen tasques d'orientació

- * Necessitat de definir el perfil dels professionals de l'orientació
- * Necessitat de desenvolupar els coneixements dels professionals sobre el context local
- * Importància de la formació inicial i continuada especialitzada

6. La garantia de qualitat

- * Necessitat de posar en pràctica eines d'avaluació
- * Consultar els usuaris i els organismes tenint en compte els resultats de les consultes
- * Necessitat de triar un enfocament de qualitat- definir-ne els estàndards-

- Desenvolupar partenariats, accions en el territori: treball en xarxa, observatoris locals, més col·laboració amb les empreses, complementarietat amb altres actors...
- Desenvolupament, aprofundiment de coneixements: en TIC, en psicologia, en acompanyament individual, en coneixement del món del treball (coneixements, jurídics, econòmics...).
- Capacitat d'adaptació: als canvis de l'entorn, als nous usuaris, és a dir a **gestionar les paradoxes**.
- Desenvolupar un apropament "sistèmic", és a dir tenir en compte les dificultats globals de les persones.
- Saber obtenir i compartir la informació.
- Ajudar a l'usuari a gestionar de manera autònoma la seva trajectòria en comptes de centrar-se en la prestació directa d'un servei personalitzat.

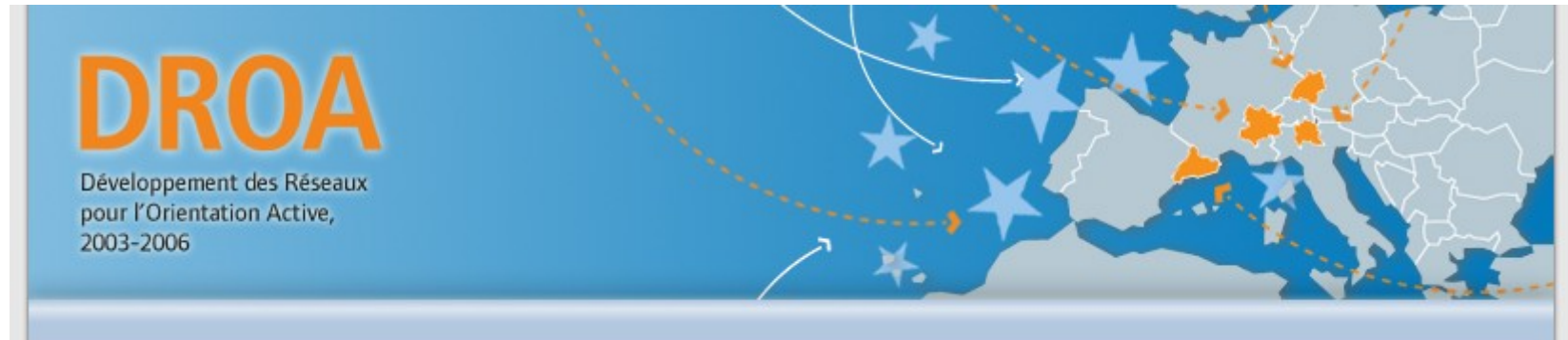
L'orientació com a professió en tensió

El Projecte AQOR

Amelioration de la Qualité de l'Orientalion

OBJECTIUS

- Afavorir la utilització dels resultats del DROA per altres professionals
- Desenvolupar el treball en xarxa dels professionals a nivell dels territoris
- Construir una llista comuna de criteris de millora de la qualitat per a la seva aplicació
- Dirigir els esforços cap a la construcció d'un sistema d'acreditació d'estructures d'orientació

<http://www.droa-eu.org/>